

Basiseducatie
LEERGEBIED
Maatschappijoriëntatie (MO)

Opleiding
Maatschappijoriëntatie - Gezondheid
AO BE 021

Inhoud

1	Opleiding	4
1.1	Relatie opleiding – referentiekader	4
1.2	Inhoud	4
1.3	Certificering	5
1.4	Niveau	5
1.5	Duur	5
1.6	Plaats van de opleiding in het leergebied (Raamwerk)	5
1.7	Modules	7
1.8	Leertraject	7
2	Eindtermen van de opleiding	8
2.1	Cluster 1 – Socio-relatieve samenleving	8
2.2	Cluster 3 – Socio-culturele samenleving	8
2.3	Cluster 4 – Lerende samenleving	8
2.4	Cluster 6 – Gezondheid	8
2.5	Cluster 8 – Omgeving en duurzame ontwikkeling	10
2.6	Afbakening	10
3	Modules	11
3.1	Module Gezond leven (M BE 090)	11
3.1.1	Situering van de module in de opleiding	11
3.1.2	Instapvereisten voor de module	11
3.1.3	Studieduur	11
3.1.4	Eindtermen	11
3.2	Module Voeding (M BE G 091)	13
3.2.1	Situering van de module in de opleiding	13
3.2.2	Instapvereisten voor de module	13
3.2.3	Studieduur	13
3.2.4	Eindtermen	13
3.3	Module Stress (M BE G 092)	14
3.3.1	Situering van de module in de opleiding	14
3.3.2	Instapvereisten voor de module	14
3.3.3	Studieduur	14
3.3.4	Eindtermen	14
3.4	Module Seksualiteit (M BE 093)	16
3.4.1	Situering van de module in de opleiding	16
3.4.2	Instapvereisten voor de module	16
3.4.3	Studieduur	16
3.4.4	Eindtermen	16
3.5	Module Communiceren (M BE G 085)	18
3.5.1	Situering van de module in de opleiding	18
3.5.2	Instapvereisten voor de module	18
3.5.3	Studieduur	18
3.5.4	Eindtermen	18
3.6	Module Duurzame samenleving (M BE G 094)	20
3.6.1	Situering van de module in de opleiding	20
3.6.2	Instapvereisten voor de module	20
3.6.3	Studieduur	20

3.6.4	Eindtermen	20
3.7	Module Biologie (M BE G 095)	22
3.7.1	Situering van de module in de opleiding	22
3.7.2	Instapvereisten voor de module	22
3.7.3	Studieduur	22
3.7.4	Eindtermen	22

1 Opleiding

1.1 Relatie opleiding – referentiekader

De opleiding Maatschappijoriëntatie Gezondheid is opgebouwd aan de hand van een relevante selectie van eindtermen uit de Matrix MO (zie deel 2). Deze matrix bevat de eindtermen die werden ontwikkeld voor het leergebied Maatschappijoriëntatie in de basiseducatie. De eindtermen MO zijn gebaseerd op volgende referentiekaders:

Lager onderwijs	ET wereldoriëntatie (versie 01/09/2010)
1 ^{ste} graad so A-stroom	Vakoverschrijdende ET (versie 01/09/2010) ET geschiedenis ET aardrijkskunde ET natuurwetenschappen (versie 01/09/2010) ET techniek (versie 01/09/2010)
1 ^{ste} graad so B-stroom	OD MAVO OD natuurwetenschappen (versie 01/09/2010) OD techniek (versie 01/09/2010)

Voor de afbakening van de eindtermen voor de basiseducatie werden de descriptorelementen van de Vlaamse kwalificatiestructuur gehanteerd. Het geheel van de eindtermen van de basiseducatie situeert zich op niveau VKS 2. De afbakening van de geselecteerde eindtermen voor deze opleiding wordt zowel in deel 2 als in deel 3 weergegeven.

De opleiding Gezondheid voorziet een aantal dwarsverbindingen met andere opleidingen in het leergebied Maatschappijoriëntatie in de vorm van gemeenschappelijke modules. Zo komt de module **Voeding** als keuzemodule terug in de opleiding Huishouding. De module **Stress** komt als keuzemodule terug in de opleidingen Omgaan met veranderingen, Levenslang en levensbreed leren en Werk. De module **Communiceren** is tevens een module van de opleiding Communicatie en Samen leven. De keuzemodule **Duurzame samenleving** is dan weer gemeenschappelijk met de opleidingen Mobiliteit, Techniek, Actualiteit en geschiedenis en Omgaan met veranderingen. Ten slotte is de module **Biologie** ook terug te vinden in de opleiding Doorstroom. Deze bruggetjes zijn er om cursisten te stimuleren andere opleidingen in het leergebied Maatschappijoriëntatie aan te vatten en het verband tussen de verschillende opleidingen duidelijk te maken.

1.2 Inhoud

Typisch aan de opleiding Gezondheid is werken aan gezondheid op verschillende terreinen. In deze opleiding krijgen verschillende doelen een plaats die te maken hebben met lichamelijke en mentale gezondheid, welzijn, hygiëne, middelengebruik, gezonde voeding, stress, seksualiteit, EHBO, ... De opleiding bevat in de eerste plaats een basismodule **Gezond leven**. In deze module komt gezondheid in zijn meest brede betekenis aan bod. Deze module wordt aangevuld met één uit twee keuzemodules. Afhankelijk van hun interesse kunnen de cursisten kiezen tussen de module **Voeding** en de module **Stress**. De module **Voeding** behandelt niet alleen

hoe gezonde keuzes gemaakt kunnen worden in dagelijkse voeding, maar evengoed hoe ons voedingsgedrag beïnvloed wordt door externe factoren. De module **Stress** gaat onder meer over een evenwicht vinden tussen werk en ontspanning. Als derde module kiest de cursist vanuit zijn of haar interesse één uit vier keuzemodules: **Seksualiteit, Communiceren, Duurzame samenleving of Biologie**. De module **Seksualiteit** plaatst dit onderwerp in een breder kader van respect en zorgzaamheid binnen relaties. De module **Communiceren** behandelt de basisprincipes van communicatief handelen. In het kader van de opleiding gezondheid gaat er aandacht naar het gebruiken van een geschikte communicatievorm. De module **Duurzame samenleving** gaat over hoe duurzaamheidvraagstukken een invloed kunnen hebben op de leefomgeving en dus ook de gezondheid van cursisten. Tenslotte kunnen cursisten opteren voor de module **Biologie**. In die module verdiept de cursist zijn basiskennis over de bouw en het functioneren van het lichaam. De verschillende combinaties van keuzemodules met de basismodule zijn evenwaardig en leiden allemaal naar het certificaat van de opleiding.

1.3 Certificering

De opleiding leidt tot het certificaat “Maatschappijoriëntatie – Gezondheid” in de basiseducatie.

1.4 Niveau

Basiseducatie

1.5 Duur

90 lestijden

1.6 Plaats van de opleiding in het leergebied (Raamwerk)

Opleiding	Code	Les-tijden	Niveau	Referentie-kader	Regle-ment-ering
Informatie- en communicatietechnologie (ICT)	AO BE 001	190	SO1	VOET ICT	
Nederlands (NT1)	AO BE 002	600	SO1		
Nederlands voor anderstaligen (NT2)	AO BE 003	480	R1		
Alfabetisering in het Nederlands voor anderstaligen (NT2 Alfa)	AO BE 004	960	R1		
Frans: opstap talen	AO BE 011	80	R1		
Frans: opstap TKO	AO BE 012	120	R1		
Engels: opstap talen	AO BE	80	R1		

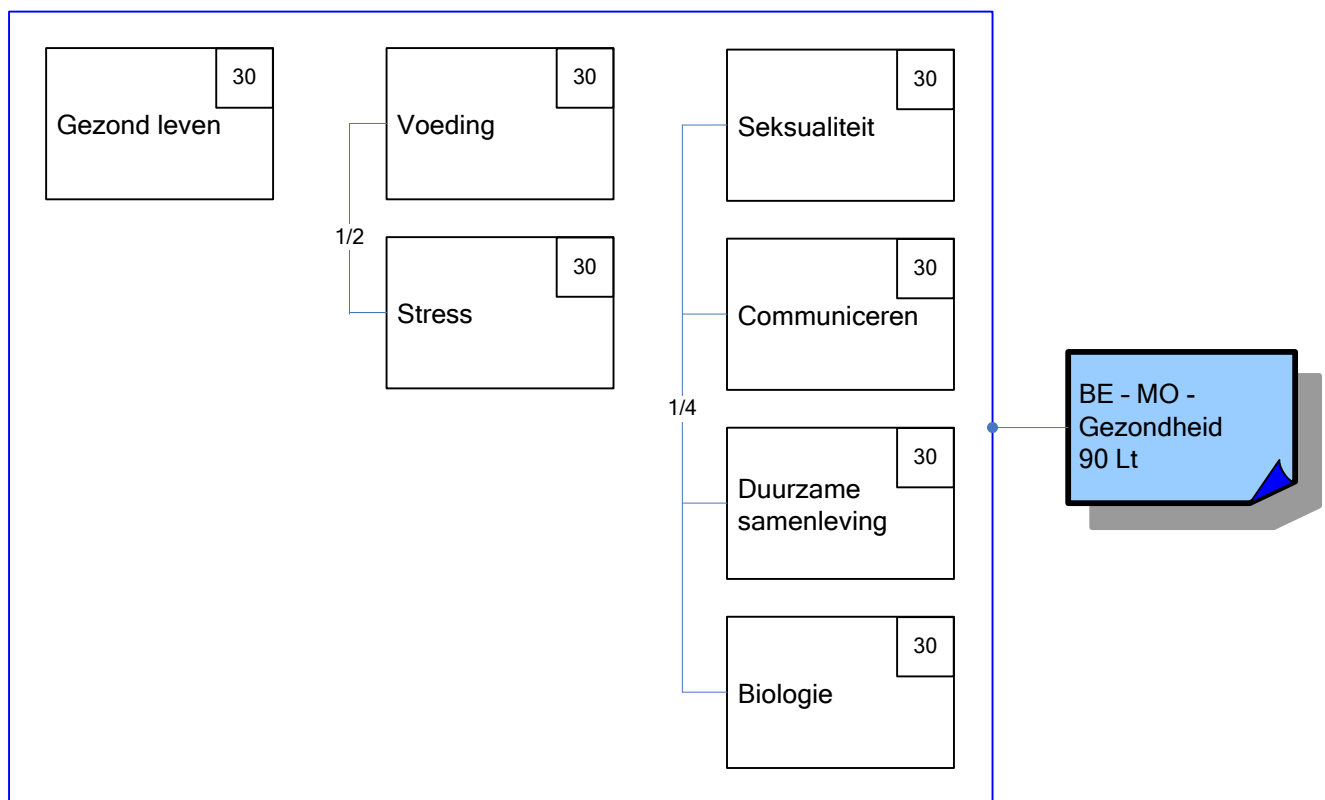
	013				
Engels: opstap TKO	AO BE 014	120	R1		
Latijns schrift R1	AO BE 015	180	R1		
Maatschappijoriëntatie – Voortraject Ervarings- deskundige in de Armoede en Sociale Uitsluiting (EDAS)	AO BE 016	420	SO1		
Wiskunde – Maatschappelijk functioneren	AO BE 017	360	BaO	Matrix Wiskunde BE	
Wiskunde – Maatschappelijk participeren	AO BE 018	450	BaO	Matrix Wiskunde BE	
Wiskunde – Doorstroom	AO BE 019	630	SO1	Matrix Wiskunde BE	
Maatschappijoriëntatie – Communicatie	AO BE 020	120	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Gezondheid	AO BE 021	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Mobiliteit	AO BE 022	90/105	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Huishouding	AO BE 023	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Techniek	AO BE 024	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Samen leven	AO BE 025	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Actualiteit en geschiedenis	AO BE 026	105	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Cultuur	AO BE 027	120	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Rechten en plichten	AO BE 028	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Omgaan met veranderingen	AO BE 029	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Levenslang en levensbreed leren	AO BE 030	90	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Doorstroom	AO BE 031	360	SO1	Matrix ET MO	
Maatschappijoriëntatie – Werk	AO BE 032	120	SO1	Matrix ET MO	

1.7 Modules

Naam	Code	Lestijden
Gezond leven	M BE 090	30
Voeding	M BE G 091	30
Stress	M BE G 092	30
Seksualiteit	M BE 093	30
Communiceren	M BE G 085	30
Duurzame samenleving	M BE G 094	30
Biologie	M BE G 095	30

1.8 Leertraject

2 Eindtermen van de opleiding

2.1 Cluster 1 – Socio-relatieve samenleving

	De cursist
BE 021 ET 001	illustreert verbale en non-verbale communicatie
BE 021 ET 002	illustreert het objectief en subjectief waarnemen
BE 021 ET 003	toetst eigen interpretaties aan die van anderen
BE 021 ET 004	drukt zich uit in de ik-vorm
BE 021 ET 005	luistert actief
BE 021 ET 006	uit feedback
BE 021 ET 008	gebruikt een geschikte communicatievorm
BE 021 ET 009	stelt open vragen
BE 021 ET 014	uit onbevangen en constructief zijn wensen en gevoelens binnen relaties en stelt en aanvaardt hierin grenzen
BE 021 ET 016	accepteert verschillen en hecht belang aan respect en zorgzaamheid binnen een relatie
BE 021 ET 018	leeft de onuitgesproken regels na die de interacties in de samenleving typeren
BE 021 ET 020	bespreekt opvattingen over medische, psychische en sociale aspecten van relaties

2.2 Cluster 3 – Socio-culturele samenleving

	De cursist
BE 021 ET 048	gaat respectvol om met verschillen tussen mensen en levensopvattingen

2.3 Cluster 4 – Lerende samenleving

	De cursist
BE 021 ET 065	maakt een realistische planning
BE 021 ET 092	toont aan dat er in een organisme een samenhang is tussen verschillende organisatieniveaus
BE 021 ET 093	legt het verband uit tussen de bouw en de functie van de belangrijke organen van de mens

2.4 Cluster 6 – Gezondheid

	De cursist
--	-------------------

BE 021 ET 130	verzorgt en gedraagt zich hygiënisch
BE 021 ET 131	reageert adequaat op lichaamssignalen
BE 021 ET 132	zorgt dagelijks voor een evenwicht tussen rust en beweging, werk en ontspanning
BE 021 ET 133	neemt een ergonomische en gevarieerde houding aan
BE 021 ET 134	maakt gezonde keuzes in de dagelijkse voeding
BE 021 ET 135	illustreert hoe het voedingsgedrag beïnvloed wordt door reclame en sociale omgeving
BE 021 ET 136	gaat verantwoord om met geneesmiddelen en genotsmiddelen
BE 021 ET 137	beschrijft hoe de voortplanting bij de mens verloopt en hoe ze geregeld kan worden
BE 021 ET 138	neemt gepaste voorzorgen tegen risicovol lichamelijk contact
BE 021 ET 140	roept hulp in en past eerste hulp toe
BE 021 ET 141	gaat constructief om met taakbelasting en stressvolle situaties
BE 021 ET 142	gaat om met lichamelijke, emotionele en sociale veranderingen bij zichzelf
BE 021 ET 143	stelt zich weerbaar op
BE 021 ET 144	gaat om met emoties
BE 021 ET 145	reageert gepast op lichamelijke, emotionele en sociale veranderingen bij anderen
BE 021 ET 146	maakt gebruik van een gezondheidsvoorziening
BE 021 ET 147	gaat respectvol om met ethische aspecten van gezondheid

2.5 Cluster 8 – Omgeving en duurzame ontwikkeling

	De cursist
BE 021 ET 157	illustreert dat de mens natuur, klimaat en milieu beïnvloedt
BE 021 ET 158	herkent in duurzaamheidvraagstukken de verwevenheid tussen politieke, economische, sociale, technische en ecologische aspecten
BE 021 ET 159	herkent in duurzaamheidvraagstukken de verwevenheid met armoede- en ontwikkelingsproblematiek
BE 021 ET 160	maakt op duurzame wijze gebruik van ruimte, grondstoffen, goederen, energie en vervoermiddelen
BE 021 ET 161	zoekt naar duurzame oplossingen om zijn leefomgeving te verbeteren
BE 021 ET 162	gaat respectvol om met de natuur

2.6 Afbakening

<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen;- een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen;- voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen.	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none">- handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none">- met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none">- verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.
---	--

3 **Modules**

3.1 **Module Gezond leven (M BE 090)**

3.1.1 **Situering van de module in de opleiding**

De module **Gezond leven** geeft de cursist een brede inleiding op het thema gezondheid. In deze module leert de cursist de basis over hygiëne, voeding en stress. Hij oefent een ergonomische en gevarieerde houding. Hij leert daarnaast over verantwoord omgaan met geneesmiddelen en genotsmiddelen. In de module komen ook gezondheidsvoorzieningen en het gebruik ervan aan bod. Indien nodig past hij eerste hulp toe of roept hulp in.

3.1.2 **Instapvereisten voor de module**

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3.1.3 **Studieduur**

30 lestijden

3.1.4 **Eindtermen**

Module Gezond leven	M BE 090
De cursist	
verzorgt en gedraagt zich hygiënisch	BE 021 ET 130
reageert adequaat op lichaamssignalen	BE 021 ET 131
neemt een ergonomische en gevarieerde houding aan	BE 021 ET 133
maakt gezonde keuzes in de dagelijkse voeding	BE 021 ET 134
gaat verantwoord om met geneesmiddelen en genotsmiddelen	BE 021 ET 136
roept hulp in en past eerste hulp toe	BE 021 ET 140
maakt gebruik van een gezondheidsvoorziening	BE 021 ET 146

Afbakening

<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen;- een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen;- voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen.	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none">- handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none">- met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none">- verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.
---	--

3.2 Module Voeding (M BE G 091)

3.2.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module staat **voeding** en omgaan met voeding centraal. Daarbij is hygiëne belangrijk, maar de cursist staat ook stil bij voedingsgewoontes. Hij ziet het verband tussen voeding en beweging. Daarnaast leert de cursist meer hoe het voedingsgedrag beïnvloed kan worden. Het gaat daarom onder meer over de effecten van reclame en invloeden uit de sociale omgeving. Daarnaast komt de relatie tussen duurzaamheidvraagstukken en voeding naar voor.

3.2.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3.2.3 Studieduur

30 lestijden

3.2.4 Eindtermen

Module Voeding	M BE G 091
De cursist	
verzorgt en gedraagt zich hygiënisch	BE 021 ET 130
maakt gezonde keuzes in de dagelijkse voeding	BE 021 ET 134
illustreert hoe het voedingsgedrag beïnvloed wordt door reclame en sociale omgeving	BE 021 ET 135
maakt op duurzame wijze gebruik van ruimte, grondstoffen, goederen, energie en vervoermiddelen	BE 021 ET 160

Afbakening	
<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen; - een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen; - voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen. 	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none"> - handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none"> - met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.

3.3 Module Stress (M BE G 092)

3.3.1 Situering van de module in de opleiding

In de module **Stress** leert de cursist eerst en vooral stress herkennen. Daarnaast leert hij manieren om met die stress om te gaan. Het gaat dan ook over taakbelasting en stressvolle situaties. Deze module behandelt het vinden van het evenwicht tussen rust en beweging, maar ook tussen werk en ontspanning. Een realistische planning maken kan daarbij een hulpmiddel zijn. De cursist luistert naar het eigen lichaam, maar reageert ook gepast op lichamelijke, emotionele en sociale veranderingen bij anderen. Omgaan met emoties en zich weerbaar opstellen komen ten slotte ook aan bod in de module.

3.3.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3.3.3 Studieduur

30 lestijden

3.3.4 Eindtermen

Module Stress	M BE G 092
De cursist	
maakt een realistische planning	BE 021 ET 065
reageert adequaat op lichaamssignalen	BE 021 ET 131
zorgt dagelijks voor een evenwicht tussen rust en beweging, werk en ontspanning	BE 021 ET 132
gaat constructief om met taakbelasting en stressvolle situaties	BE 021 ET 141
gaat om met lichamelijke, emotionele en sociale veranderingen bij zichzelf	BE 021 ET 142
stelt zich weerbaar op	BE 021 ET 143
gaat om met emoties	BE 021 ET 144
reageert gepast op lichamelijke, emotionele en sociale veranderingen bij anderen	BE 021 ET 145

Afbakening

<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen;- een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen;- voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen.	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none">- handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none">- met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none">- verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.
---	--

3.4 Module Seksualiteit (M BE 093)

3.4.1 Situering van de module in de opleiding

In de module **Seksualiteit** bespreekt de cursist opvattingen over medische, psychische en sociale aspecten van relaties. Het gaat daarnaast over verschillen tussen mensen accepteren en belang hechten aan respect en zorgzaamheid binnen relaties. Daarom is zich weerbaar opstellen in relaties een onderdeel van deze module. De cursist kan na het volgen van de module beschrijven hoe de voortplanting bij de mens verloopt en hoe ze geregeld kan worden. Hij weet ook hoe voorzorgen te nemen tegen risicovol lichamelijk contact. Tijdens de module is steeds aandacht voor het communicatief handelen van de cursisten.

3.4.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3.4.3 Studieduur

30 lestijden

3.4.4 Eindtermen

Module Seksualiteit	M BE 093
De cursist	
accepteert verschillen en hecht belang aan respect en zorgzaamheid binnen een relatie	BE 021 ET 016
bespreekt opvattingen over medische, psychische en sociale aspecten van relaties	BE 021 ET 020
beschrijft hoe de voortplanting bij de mens verloopt en hoe ze geregeld kan worden	BE 021 ET 137
neemt gepaste voorzorgen tegen risicovol lichamelijk contact	BE 021 ET 138
stelt zich weerbaar op	BE 021 ET 143

Afbakening	
<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen; - een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen; 	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none"> - handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none"> - met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.

<p>- voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen.</p>	
---	--

3.5 Module Communiceren (M BE G 085)

3.5.1 Situering van de module in de opleiding

De module **Communiceren** behandelt de basisprincipes van communicatie. Het gaat over verbale en non-verbale communicatie en over objectief en subjectief waarnemen. De cursist vertrekt vanuit de eigen ervaring, maar hij leert de eigen interpretaties af te toetsen aan andere. De cursist kan daarnaast in verschillende situaties de basisprincipes van communicatief handelen in de praktijk brengen: open vragen stellen, actief luisteren en feedback uiten. In verschillende persoonlijke relaties leert hij een geschikte communicatievorm te gebruiken en respectvol om te gaan met verschillen tussen mensen en levensopvattingen.

3.5.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3.5.3 Studieduur

30 lestijden

3.5.4 Eindtermen

Module Communiceren	M BE G 085
De cursist	
illustreert verbale en non-verbale communicatie	BE 021 ET 001
illustreert het objectief en subjectief waarnemen	BE 021 ET 002
toetst eigen interpretaties aan die van anderen	BE 021 ET 003
drukt zich uit in de ik-vorm	BE 021 ET 004
luistert actief	BE 021 ET 005
uit feedback	BE 021 ET 006
gebruikt een geschikte communicatievorm	BE 021 ET 008
stelt open vragen	BE 021 ET 009
uit onbevangen en constructief zijn wensen en gevoelens binnen relaties en stelt en aanvaardt hierin grenzen	BE 021 ET 014
leeft de onuitgesproken regels na die de interacties in de samenleving typeren	BE 021 ET 018
gaat respectvol om met verschillen tussen mensen en levensopvattingen	BE 021 ET 048

Afbakening	
<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none">- informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen;- een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen;- voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen.	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none">- handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none">- met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none">- verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.

3.6 Module Duurzame samenleving (M BE G 094)

3.6.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist leert duurzaamheidvraagstukken bespreken. Hij heeft niet alleen respect voor de natuur, maar leert ook over de invloed van de mens op natuur en milieu. Om het thema **duurzaamheid** beter te begrijpen, gaat het daarnaast over politiek, economie, sociale thema's, armoede en technologie. De cursist gaat op zoek naar duurzame oplossingen om zijn leefomgeving te verbeteren. Hij denkt daarbij na over ruimte, grondstoffen, goederen, energie en vervoer.

3.6.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3.6.3 Studieduur

30 lestijden

3.6.4 Eindtermen

Module Duurzame samenleving	M BE G 094
De cursist	
illustreert dat de mens natuur, klimaat en milieu beïnvloedt	BE 021 ET 157
herkent in duurzaamheidvraagstukken de verwevenheid tussen politieke, economische, sociale, technische en ecologische aspecten	BE 021 ET 158
herkent in duurzaamheidvraagstukken de verwevenheid met armoede- en ontwikkelingsproblematiek	BE 021 ET 159
maakt op duurzame wijze gebruik van ruimte, grondstoffen, goederen, energie en vervoermiddelen	BE 021 ET 160
zoekt naar duurzame oplossingen om zijn leefomgeving te verbeteren	BE 021 ET 161
gaat respectvol om met de natuur	BE 021 ET 162

Afbakening	
<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen; - een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken 	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none"> - handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none"> - met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - verantwoordelijkheid opnemen voor de

<p>toepassen; - voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen.</p>	<p>gestelde handelingen.</p>
--	------------------------------

3.7 Module Biologie (M BE G 095)

3.7.1 Situering van de module in de opleiding

In de module **Biologie** verdiept de cursist zijn basiskennis over de bouw en het functioneren van het menselijk lichaam. Het gaat over de bloedsomloop, de spijsvertering, het skelet, de spieren, het zenuwstelsel, de ademhaling, de voortplanting, ... Daarnaast komen ethische aspecten van gezondheid aan bod.

3.7.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvoorwaarden bovenop de algemeen geldende instapvoorwaarden van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

3.7.3 Studieduur

30 lestijden

3.7.4 Eindtermen

Module Biologie	M BE G 095
De cursist	
toont aan dat er in een organisme een samenhang is tussen verschillende organisatieniveaus	BE 021 ET 092
legt het verband uit tussen de bouw en de functie van de belangrijke organen van de mens	BE 021 ET 093
beschrijft hoe de voortplanting bij de mens verloopt en hoe ze geregeld kan worden	BE 021 ET 137
gaat respectvol om met ethische aspecten van gezondheid	BE 021 ET 147

Afbakening	
<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie, concrete en rudimentaire begrippen en standaardprocedures uit het domein van de maatschappelijke geletterdheid begrijpen; <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie analyseren door elementen te onderscheiden en verbanden te leggen; - een geselecteerd aantal courante procedures bij het uitvoeren van taken toepassen; - voorgeschreven strategieën aanwenden voor het oplossen van een beperkt aantal herkenbare concrete problemen. 	<p>Context</p> <ul style="list-style-type: none"> - handelen in een beperkt aantal vergelijkbare, eenvoudige, toegankelijke, meestal vertrouwde, courante contexten waarin een beperkt aantal factoren verandert; <p>Autonomie</p> <ul style="list-style-type: none"> - met ondersteuning; <p>Verantwoordelijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - verantwoordelijkheid opnemen voor de gestelde handelingen.